PATVIRTINTA
Vilniaus technologijų ir verslo profesinio
mokymo centro direktoriaus
2017 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. V1-88

LYGIŲ GALIMYBIŲ UŽTIKRINIMO VILNIAUS TECHNOLOGIJŲ IR VERSLO PROFESINIO MOKYMO CENTRE NUOSTATAI

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus technologijų ir verslo profesinio mokymo centro (toliau – Centro) lygių galimybių užtikrinimo nuostatai skirti bendruomenės demokratijos nuostatų įgyvendinimui, siekiant Centro darbuotojų ir mokinių gerovės.
2. Lygių galimybių užtikrinimo nuostatai parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymu bei Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymu.
3. Šių nuostatų paskirtis – užtikrinti, kad būtų įgyvendintos Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintos žmonių lygios teisės bei užkirsti kelią bet kokiai tiesioginei ir netiesioginei diskriminacijai dėl amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, negalios, rasės ar etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų.
4. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

Lygios galimybės – tarptautiniuose žmogaus ir piliečių teisių dokumentuose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose įtvirtintų žmogaus teisių įgyvendinimas nepaisant amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, negalios, rasės ar etninės priklausomybės, religijos, įsitikinimų ir kitų Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar įstatymuose numatytų pagrindų.

Lygių galimybių pažeidimas – tiesioginė ar netiesioginė diskriminacija dėl amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, negalios, rasės ar etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų.

Tiesioginė diskriminacija – elgesys su asmeniu, kai dėl jo amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, negalios, rasės ar etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų taikomos prastesnės sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui.

Netiesioginė diskriminacija – veikimas ar neveikimas, teisės norma ar vertinimo kriterijus, akivaizdžiai neutrali sąlyga ar praktika, kurie formaliai yra vienodi, bet juos įgyvendinant ar pritaikant gali atsirasti, atsiranda ar galėtų atsirasti faktinis naudojimosi teisėmis apribojimas arba privilegijų, pirmenybės ar pranašumo teikimas tam tikro amžiaus, lyties, tam tikros lytinės orientacijos, negalios, rasės ar etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų asmenims.

Priekabiavimas – nepageidaujamas elgesys (diskriminacija), kai dėl amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, negalios, rasės ar etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.

Seksualinis priekabiavimas - nepageidaujamas užgaulus, žodžiu, raštu ar fiziniu veiksmu išreikštas seksualinio pobūdžio elgesys su asmeniu, kai tokį elgesį lemia tikslas ar jo poveikis pakenkti asmens orumui, ypač sukuriant bauginančią, priešišką, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką.

II SKYRIUS
CENTRO PAREIGA ĮGYVENDINTI LYGIAS TEISES

5. Centras privalo:

5.1. užtikrinti vienodas sąlygas priimant mokinius į profesinio mokymo programas, tobulinant kvalifikaciją, ugdant profesinius įgūdžius ir suteikiant praktinę darbo patirtį;

5.2. užtikrinti vienodas sąlygas skiriant stipendijas ir materialinę paramą;

5.3. užtikrinti vienodas sąlygas vertinant žinias;

5.4. imtis priemonių, kad mokiniai ir darbuotojai nepatirtų seksualinio priekabiavimo;

5.5. imtis priemonių, kad mokiniai ar darbuotojai, liudijantys ar teikiantys paaiškinimus, būtų apsaugoti nuo priešiško elgesio, neigiamų pasekmių ir kitokio persekiojimo, kai reaguojama į skundą arba į kitą teisinę procedūrą dėl diskriminacijos;

5.6. užtikrinti, kad mokymo programose ir vadovėliuose nebūtų diskriminavimo propagavimo;

5.7. priimdamas į darbą ar perkeldamas į aukštesnes pareigas, taikyti vienodus atrankos kriterijus ir sąlygas;

5.8. sudaryti vienodas darbo sąlygas, galimybes tobulinti kvalifikaciją, persikvalifikuoti, įgyti praktinę darbo patirtį;

5.9. už tokį patį ar vienodos vertės darbą mokėti vienodą darbo užmokestį, įskaitant visus papildomus uždarbius, išmokamus darbuotojui už jo atliktą darbą;

III SKYRIUS
DARBUOTOJŲ IR MOKINIŲ TEISĖS

6. Darbuotojai turi teisę:

6.1. turėti vienodas galimybes kandidatuojant į darbo vietą bei būti priimtam į darbą taikant vienodus atrankos kriterijus neatsižvelgiant į amžių, lytį, lytinę orientaciją, negalią, rasę ar etninę priklausomybę, religiją ar įsitikinimus;

6.2. turėti vienodas sąlygas kvalifikacijai ir kompetencijoms tobulinti;

6.3. už tą patį darbą gauti vienodą darbo užmokestį;

6.4. būti atleidžiamam iš darbo remiantis vienodais atleidimo iš darbo vertinimo kriterijais.

7. Mokiniai turi teisę:

7.1. turėti vienodas galimybes būti priimtam mokytis taikant vienodus atrankos kriterijus neatsižvelgiant į lytį, lytinę orientaciją, negalią, rasę ar etninę priklausomybę, religiją ar įsitikinimus;

7.2. turėti vienodas sąlygas mokytis ir tobulėti;

7.3. būti vienodai vertinamam pagal tą pačią vertinimo sistemą neatsižvelgiant į lytį, lytinę orientaciją, negalią, rasę ar etninę priklausomybę, religiją ar įsitikinimus;

7.4. būti skatinamam ar gauti nuobaudas remiantis vienodais kriterijais;

7.5. gauti stipendiją ar materialinę paramą taikant vienodus stipendijų ir materialinės paramos skyrimo nuostatus neatsižvelgiant į lytį, lytinę orientaciją, negalią, rasę ar etninę priklausomybę, religiją ar įsitikinimus.

IV SKYRIUS
DARBUOTOJŲ IR MOKINIŲ PAREIGOS

8. Darbuotojai privalo:

8.1. priimant į darbą kitus asmenis neatsižvelgti į jų amžių, lytį, lytinę orientaciją, negalią, rasę ar etninę priklausomybę, religiją ar įsitikinimus;

8.2. laikytis lygių galimybių bei lygių moterų ir vyrų galimybių įstatymų skiriant besimokantiems asmenims stipendijas;

8.3. laikytis lygių galimybių bei lygių moterų ir vyrų galimybių įstatymų vertinant įstaigoje besimokančių asmenų žinias bei įgūdžius;

8.4. žodžiais ar veiksmais nepropaguoti diskriminacijos dėl amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, negalios, rasės ar etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų;

8.5. žodžiais ir veiksmais skatinti toleranciją kolegų bei mokinių tarpe.

9. Mokiniai privalo:

9.1. žodžiais ar veiksmais nepropaguoti diskriminacijos dėl amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, negalios, rasės ar etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų;

9.2. žodžiais ir veiksmais skatinti toleranciją mokinių ir mokytojų tarpe;

9.3. pastebėjus lygių galimybių pažeidimą, kreiptis į socialinį pedagogą, vykdantį lygių galimybių užtikrinimo prevenciją.

V SKYRIUS
LYGIAS TEISES PAŽEIDŽIANTYS DARBDAVIO ARBA DARBDAVIO ATSTOVO/ CENTRO VADOVO VEIKSMAI

10. Darbdavio arba darbdavio atstovo/ vadovo veiksmai yra pripažįstami pažeidžiančiais lygias teises, jeigu jis dėl asmens amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, negalios, rasės ar etninės priklausomybės, religijos, įsitikinimų:

10.1. taiko asmeniui mažiau (daugiau) palankias įdarbinimo, perkėlimo į kitas pareigas arba apmokėjimo už tokį patį ar vienodos vertės darbą sąlygas;

10.2. organizuodamas darbą sukuria darbuotojui blogesnes (geresnes) darbo sąlygas;

10.3. skiria darbuotojui drausminę nuobaudą, keičia darbo sąlygas, perkelia į kitą darbą arba nutraukia darbo sutartį;

10.4. persekioja darbuotoją, darbuotojo atstovą, darbuotoją, mokinį, liudijantį ar teikiantį paaiškinimus dėl skundo arba dėl kitos teisinės procedūros dėl diskriminacijos.

10.5. taikomo skirtingus reikalavimus ir sąlygas priimant mokytis, rengiant mokymo programas, vertinant žinias, ugdant profesinius įgūdžius ar suteikiant praktinę darbo patirtį;

10.6.nustato skirtingas dėstomų dalykų pasirinkimo galimybes;

10.7. skelbimuose priimti į darbą arba mokytis nurodo reikalavimus, suteikiančius pirmenybę vienai iš lyčių, reikalauja iš darbo ieškančių asmenų informacijos apie jų šeiminę padėtį, amžių, lytinę orientaciją, privatų gyvenimą ar šeimos planus.

VI SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Nuostatai nėra taikomi privataus gyvenimo srityse.

12. Nagrinėjant asmenų skundus ir pareiškimus, taip pat ginčus dėl diskriminacijos lyties pagrindu, preziumuojama, kad tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos faktas buvo. Skundžiamas asmuo ar institucija turi įrodyti, kad lygių teisių principas nebuvo pažeistas.

13. Asmuo, manantis, kad jam buvo taikomi diskriminuojantys veiksmai, arba tapęs seksualinio priekabiavimo ar kitokio priekabiavimo objektu, turi teisę kreiptis objektyvios ir nešališkos pagalbos į lygių galimybių kontrolierių.

14. Už lygių galimybių pažeidimą, tiesioginę ir netiesioginę diskriminaciją, priekabiavimą baudžiama Centro vidaus tvarkos taisyklių ir Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo nustatyta tvarka.

15. Lygių galimybių nuostatų taikymo priežiūrą Centre atlieka direktoriaus pavaduotojas ugdymui ir socialiniai pedagogai.

_____